

รายงานผลงานวิจัย

เรื่อง

การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน
ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

Risk Management of village fund
in Sansai Chiangmai

โดย

อาจารย์จิรายุ หาญตระกูล

คณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน อาจารย์จิรายุ หาญตระกูล

ปีงบประมาณ 2557

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อประเมินความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดทำการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นกองทุนหมู่บ้านที่อยู่ในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 38 กองทุน โดยผู้ตอบแบบสอบถาม มีตำแหน่งเป็นประธานกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นในประเด็นความเสี่ยง การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย โดยเรียงเรียงบรรยายตามความเป็นจริง

ผลการศึกษา สรุปได้ดังนี้ ปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ มี (1) ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วย การจัดประชุมและการบันทึกงาน การประชุม โครงสร้างคณะกรรมการและบทบาทหน้าที่ การคัดเลือกคณะกรรมการ การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน คุณสมบัติและหลักเกณฑ์ในการรับสมาชิก การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดสรรกำไรประจำปี (2) ปัจจัยเสี่ยงด้านเครดิต ประกอบด้วย การอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิก การจัดทำเอกสารสัญญาเงินกู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้ การปล่อยเงินกู้ให้ผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ เพื่อติดตามเร่งรัดหนี้สิน การจัดระบบ ขั้นตอนการติดตามเร่งรัดหนี้สิน และบันทึกงานการประชุม อนุมัติเงินกู้ (3) ปัจจัยความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การจัดเก็บเอกสาร หลักฐานทางการเงินอย่างเป็นระบบ การส่งมอบเอกสารหรือมอบหมายงาน กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลง

คณะกรรมการ การจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบ การจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการฯ การเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ การจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปี การออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน) การนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนฯ ระบบการตรวจสอบและการรับชำระคืนเงิน ความปลอดภัยในการรับชำระคืนเงิน หนังสือสำคัญจ่ายเงินให้สมาชิก การตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินกู้ยืม การจ่ายเงินค่าบริหารจัดการกองทุนฯ การจัดสรรผลกำไรประจำปี และความปลอดภัยในการจัดเก็บเงินสด ในการประเมินความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านทั้ง 3 ด้าน มีความเสี่ยงในระดับปานกลาง และแนวทางในการจัดทำการบริหารความเสี่ยง เมื่อพิจารณาประเด็นความเสี่ยงทั้ง 3 ด้านแล้ว ควรมีแนวทางการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมการดำเนินงานต่างๆ ในทุกด้าน เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือขาดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดประชุมที่ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับและเงื่อนไข ของกองทุนหมู่บ้าน และการจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด ควรหาแนวทางในการลดระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ABSTRACT

This study aimed to 1) determine the risk factors of the village fund in Sansai Chiangmai 2) to assess the risk of the village fund in Sansai Chiangmai and 3) to identify guidelines for the risk management of village fund in Sansai Chiangmai.

The samples used in this study are 38 village funds in Sansai Chiangmai by President of the village funds. The instrument for data collection was a questionnaire to comment on risk issues. Data analysis consisted of average percentage.

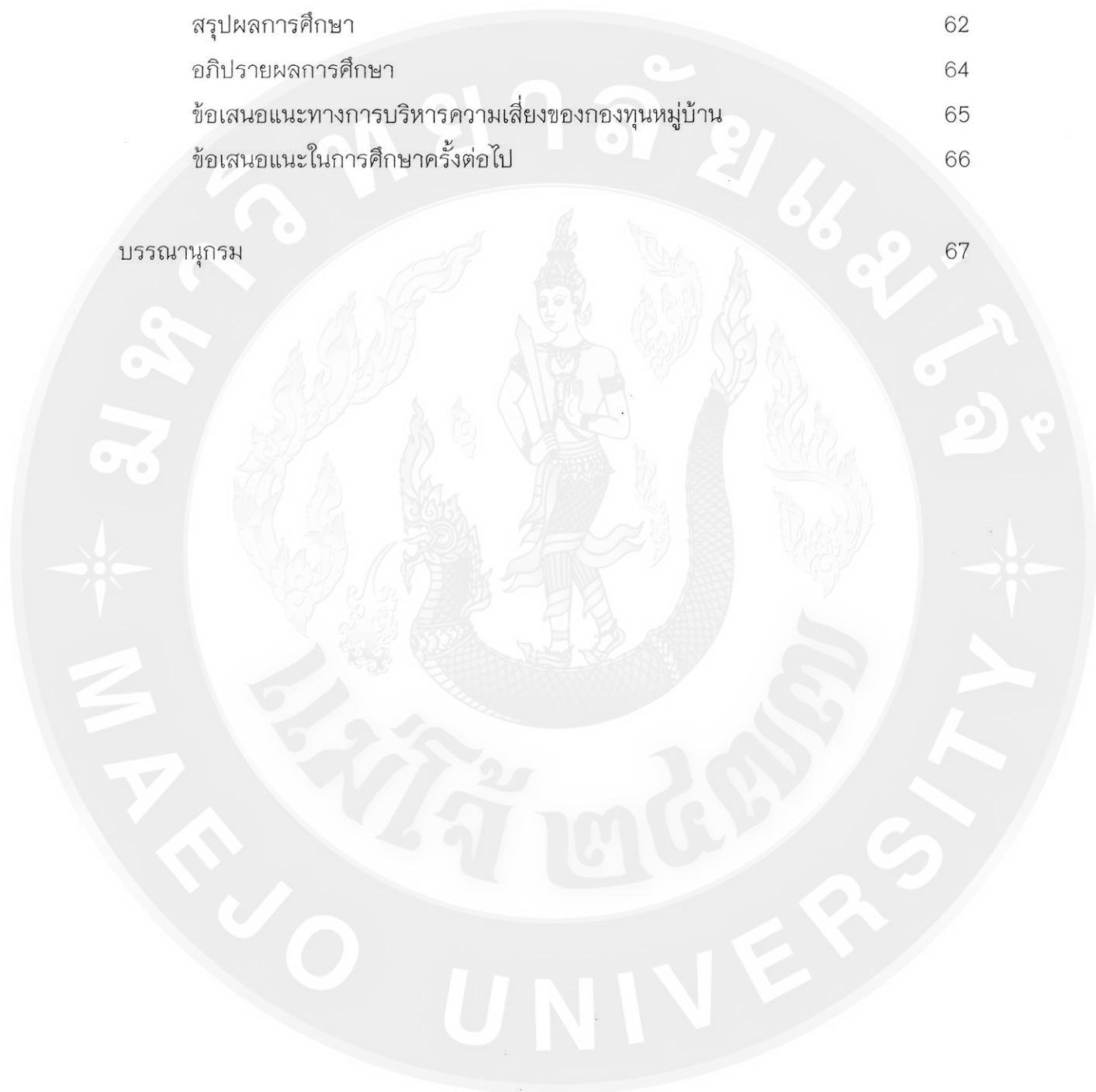
The results are summarized as follows: Risk Factors of village fund in Sansai Chiangmai is (1) The strategic factors are Meetings and report Committee structure and roles The board selection Duty of Commission An appointment and duties of the internal auditor Qualifications and criteria for membership and Rules and conditions for the allocation of net profit. (2) The credit risk factors are The Loan approval Preparation of loan documents as stated (Contracts and loan guarantees) The loan through the bank accounts of the members Appointment of Debt Board and to manage the process of debt and Report an approval of the loan (3) The performance risk factors are A systematic of document storage and delivery of documents or assignments The preparation of financial statements for internal auditor The annual report for board of directors To recruit members The documentation of disbursements annual profits The proof of payment (Receipts) The money deposited into the fund account Monitoring system and payment Security of payment A review of the evidence of payment of loans The payment for management fee Allocation of profit and Safe to store cash. In the risk assessment, the risk management of village funds have a moderate level of risk management. And guidelines for the conduct of risk management, they should management and control of operational activities in all aspects. To reduce the chance to be the cause of the damage. Or lack of effectiveness, especially the meeting that do not meet the terms and conditions of village funds rules and the preparation of financial statements with information sent to internal auditors for checking. They should reducing the risk and magnitude of the damage that may have occurred in the level to be acceptable.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	จ
 บทที่1 บทนำ	 1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์	4
 บทที่2 ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	 5
แนวคิดกระบวนการบริหารความเสี่ยง	5
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
กรอบแนวคิดของงานวิจัย	14
 บทที่3 ระเบียบวิธีวิจัย	 15
สถานที่	15
ประชากร	15
กลุ่มตัวอย่าง	15
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	15
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	15
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	16
 บทที่4 ผลการศึกษา	 20
ผลการศึกษาปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน	20
ผลการศึกษาผลการประเมินความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	62
สรุปผลการศึกษา	62
อภิปรายผลการศึกษา	64
ข้อเสนอแนะทางการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน	65
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	66
บรรณานุกรม	67

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนความถี่ ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป	26
ตารางที่ 4.2 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	28
ตารางที่ 4.3 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยผลกระทบด้านกลยุทธ์	32
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	37
ตารางที่ 4.5 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านเครดิต	39
ตารางที่ 4.6 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยผลกระทบด้านเครดิต	41
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านเครดิต	43
ตารางที่ 4.8 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	44
ตารางที่ 4.9 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยผลกระทบด้านปฏิบัติการ	50
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	56
ตารางที่ 4.11 ระดับความเสี่ยงรวมทั้ง 3 ด้าน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	58
ตารางที่ 4.12 ระดับความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	58
ตารางที่ 4.13 ระดับความเสี่ยงด้านเครดิต	59
ตารางที่ 4.14 ระดับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	60

ความสำคัญ และที่มาของปัญหา:

นับตั้งแต่ปีพ.ศ.2544 รัฐบาลมีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นเครื่องมือในการกระจายโอกาสให้แก่คนจนเข้าหาแหล่งทุน เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อสร้างสำนึกความเป็นชุมชนท้องถิ่น จัดการเรียนรู้เพื่อสร้างการพัฒนาความคิดริเริ่มให้ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง โดยได้กำหนดปรัชญาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือ 1) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น เนื่องจากชุมชนจะเป็นผู้กำหนดอนาคต ทำการบริหารจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตัวเอง 2) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน 3) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม และ 4) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน (คชาทิพย์, 2549 : 37)

ในปี พ.ศ. 2556 รัฐบาลได้ประกาศเดินหน้านโยบายการขับเคลื่อนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในหลากหลายโครงการ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ซึ่งก็คือ การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็ง ทั้งนี้ นายวราเทพ รัตนากร รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะกำกับดูแลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กล่าวถึงโครงการที่จะขับเคลื่อนในปีนี้ เช่น 1) การเพิ่มทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ระยะที่ 3 โดยสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กำหนดแผนโอนเงินเพิ่มทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวน 57,641 กองทุน ให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2556 และในเบื้องต้นมีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ยื่นคำขอรับการสนับสนุนเพิ่มทุนแล้ว จำนวน 10,000 กองทุน 2) การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องจัดทำคู่มือและฝึกอบรม ให้ความรู้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านต่างๆ ทั้งการพัฒนาศักยภาพด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 3) การพัฒนาศักยภาพและทักษะการใช้โปรแกรมบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยความร่วมมือสถาบันการเงิน และการพัฒนาศักยภาพด้านการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมข้อพิพาท 4) ดำเนินการสร้างผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้าน

และชุมชนเมืองเพิ่มเติม โดยมีเป้าหมายในการสร้างผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเพิ่มอีก 1,000 คน (เดลินิวส์, 2556 : ระบบออนไลน์)

ประกอบกับสถานการณ์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา องค์กรต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐ หรือเอกชนล้วนแล้วแต่จะต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน ทำให้องค์กรต้องเผชิญกับความเสี่ยง ซึ่งความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่นั้นอาจนำไปสู่ผลเสียหรือความสูญเสียต่อองค์กรได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้บริหารขององค์กรจึงต้องเข้าใจประเภทของความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่ เพื่อที่จะได้เลือกวิธีการที่เหมาะสมในการบริหารความเสี่ยงเหล่านั้นได้อยู่ระดับที่องค์กรสามารถรองรับได้ และทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลายๆองค์กรจึงได้มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการต่างๆ ขององค์กร จะมีการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการทำนายอนาคตอย่างมีเหตุมีผล มีหลักการ และหาทางลดหรือป้องกันความเสียหายในการทำงานแต่ละขั้นตอนไว้ล่วงหน้า หรือในกรณีที่พบกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ในขณะที่องค์กรอื่นที่ไม่เคยมีการเตรียมการหรือไม่มีการนำแนวคิดของกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาใช้ เมื่อเกิดสถานการณ์วิกฤตขึ้น องค์กรเหล่านั้นจะประสบกับปัญหาและความเสียหายที่ตามมาโดยยากที่จะแก้ไข ดังนั้นการนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาช่วยเสริมร่วมกับการทำงาน จะช่วยให้ภาระงานที่ปฏิบัติการอยู่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และป้องกันโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและปัญหาที่จะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงาน

การบริหารความเสี่ยงก่อนความสูญเสียเป็นการเตรียมการขององค์กร เพื่อวางแผนป้องกันความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การวิเคราะห์ความเสี่ยงขององค์กร รวมไปถึงความพยายามที่จะลดความกังวลของผู้บริหารและพนักงานก่อนที่จะเกิดความสูญเสียเพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสียโอกาสในการทำกำไร หรือประสิทธิภาพการทำงาน

และในปัจจุบันมีการศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านน้อยมาก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย:

1. เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อประเมินความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดทำการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ:

1. การบริหารความเสี่ยงช่วยให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสามารถการดำเนินงาน โดยเลือกทิศทางหรือการเคลื่อนไหวทางกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงอันเป็นที่ยอมรับได้
2. ทำให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสามารถที่จะเลือกตัดสินใจและสนองตอบความเสี่ยงนั้นได้ดีขึ้น
3. กองทุนหมู่บ้านสามารถลดมูลเหตุของโอกาสที่จะเกิดความเสียหายและลดขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้
4. กองทุนหมู่บ้านมีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่วางไว้

ขอบเขตของการวิจัย:

1. ขอบเขตด้านพื้นที่
การศึกษานี้มุ่งศึกษาเฉพาะกองทุนหมู่บ้านที่อยู่ภายในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. ขอบเขตด้านประชากร
กองทุนหมู่บ้านที่อยู่ในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 125 กองทุน
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา
การศึกษานี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยเสี่ยง และประเมินความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านอยู่ในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา
ระยะเวลาตั้งแต่ เดือน มกราคม 2557 – เดือน สิงหาคม 2557

นิยามศัพท์:

ความเสี่ยง (Risk) คือ เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร

ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง สาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบ

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง การระบุความเสี่ยง และประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาทั้งโอกาสในการเกิดและผลกระทบ

กองทุนหมู่บ้าน หมายถึง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จัดตั้งขึ้นตาม พรบ.กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ที่อยู่ในอำเภอสันทรายจังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 2

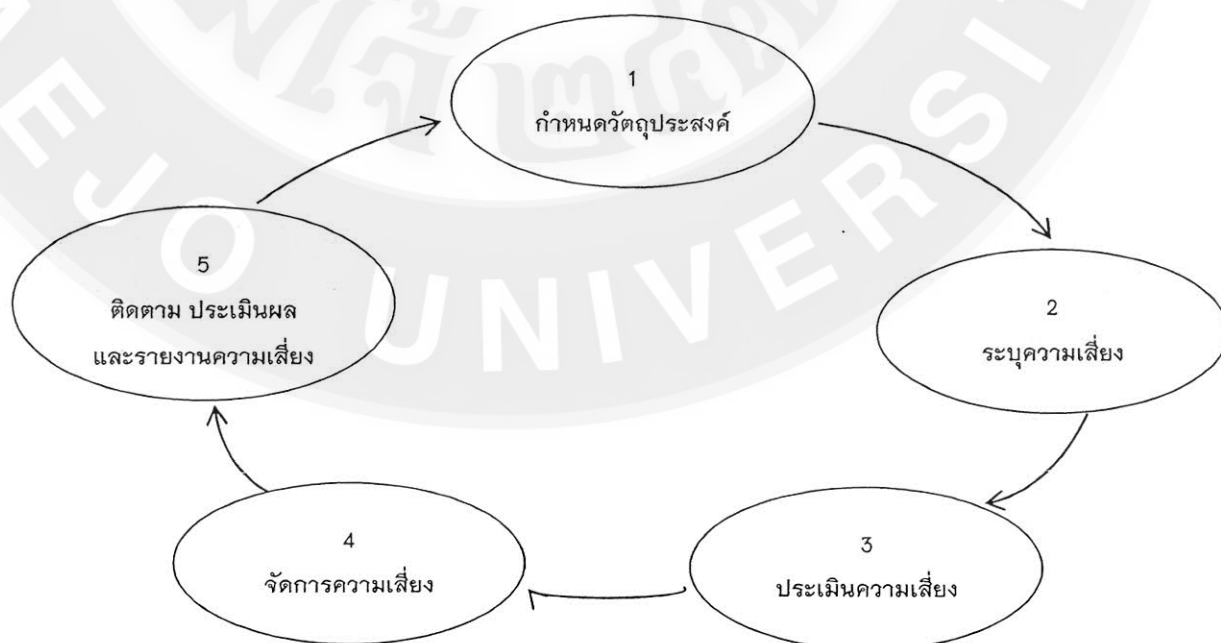
ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนื้มาศึกษา

แนวคิดกระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะได้สำเร็จได้ ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process)

(1) กำหนดวัตถุประสงค์

กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และทิศทางขององค์กร โดยส่วนใหญ่จะใช้หลัก SMART (ชัด-วัด-ปฏิบัติ-สม-เวลา)

Specific	= ชัดเจน
Measurable	= วัดได้
Achievable	= ปฏิบัติได้
Reasonable	= สมเหตุสมผล
Time Constrained	= มีกรอบเวลา

(2) การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง จะเป็นการระบุเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย ตามหลักการบริหารจัดการตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA) ในการแบ่งปัจจัยความเสี่ยงออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการนำองค์กร (2) ด้านยุทธศาสตร์ (3) ด้านผู้รับบริการ (4) ด้านการวัดผล การจัดการความรู้ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (5) ด้านบุคลากร และ (6) ด้านกระบวนการ มีการทบทวนและดำเนินการอย่างเป็นทางการ และนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำแผนที่ความเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

(3) การประเมินความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดยพิจารณาจากการประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบจากเหตุการณ์ความเสี่ยง (Impact)

(3.1) พิจารณาโอกาสในการเกิดความเสี่ยง (Likelihood) โดยจัดระดับของการเกิดความเสี่ยงเป็น 5 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก แทนด้วยตัวเลข 5 , 4 , 3 , 2 , 1 ตามลำดับ

ตัวอย่างการจัดระดับโอกาสในการเกิดความเสี่ยง

“เชิงคุณภาพ”

ระดับ	ความหมาย	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดทุกครั้ง
4	สูง	มีโอกาสในการเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสในการเกิดบางครั้ง
2	ต่ำ	อาจมีโอกาสดในการเกิด แต่นานๆ ครั้ง
1	ต่ำมาก	มีโอกาสเกิด ในกรณีที่มีการยกเว้นในการปฏิบัติ

“เชิงปริมาณ”

ระดับ	ความหมาย	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มากกว่า 80%
4	สูง	70-79%
3	ปานกลาง	60-69%
2	ต่ำ	50-59%
1	ต่ำมาก	น้อยกว่า 50%

(3.2) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยง (Impact) โดยจัดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงเป็น 5 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก แทนด้วยตัวเลข 5 , 4 , 3 , 2 , 1 ตามลำดับ

ตัวอย่างการจัดระดับผลกระทบด้านขนาดของความเสียหาย

“เชิงคุณภาพ”

ระดับ	ความหมาย	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงชีวิต
4	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
3	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
2	ต่ำ	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
1	ต่ำมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง

“เชิงปริมาณ”

ระดับ	ความหมาย	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มากกว่า 10 ล้านบาท
4	สูง	มากกว่า 2.5 แสนบาท – 10 ล้านบาท
3	ปานกลาง	มากกว่า 50,000 – 2.5 แสนบาท
2	ต่ำ	มากกว่า 10,000 – 50,000 บาท
1	ต่ำมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท

(3.3) การจัดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) จะแบ่งระดับของความเสี่ยงออกเป็น 5 ระดับ และมีค่าความเสี่ยงรวมเท่ากับ 25 คะแนน (Level of Risk) โดยการนำผลที่ได้จากการประเมินโอกาสในการเกิดความเสี่ยงและผลกระทบ ซึ่งมีสูตรคล้ายกับสูตรคณิตศาสตร์ดังนี้ (จิรพร, 2556 : 101)

$$\text{โอกาส} \times \text{ผลกระทบ} = \text{ระดับความเสี่ยง}$$

นำผลที่ได้มาจัดทำแผนผังประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment Matrix) อย่างไรก็ดี ระดับการบริหารความเสี่ยงอาจจะแบ่งออกเป็น 4 ระดับหรือ 3 ระดับก็ได้ ขึ้นอยู่กับการจัดกลุ่มความเสี่ยงตามที่องค์กรเห็นสมควร

ตารางระดับความเสี่ยง
แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ผลกระทบ

(Impact)

สูงมาก	5	5	10	15	20	25
สูง	4	4	8	12	16	20
ปานกลาง	3	3	6	9	12	15
ต่ำ	2	2	4	6	8	10
ต่ำมาก	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

โอกาส
(Likelihood)

ที่มา : ปรับปรุงจาก เมธา สุวรรณ (2009)

จาก Risk Assessment Matrix นำรายการความเสี่ยงของแต่ละระดับความเสี่ยงที่ได้จัดเรียงลำดับไว้ (Risk Ranking) มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนน	แทนด้วยสี	ความหมาย
ต่ำ	1-3		ระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม
ปานกลาง	4-9		ระดับที่พอยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุมเพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับได้
สูง	10-16		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป

สูงมาก	17-25		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับทันที
--------	-------	---	--

ที่มา : ปรับปรุงจาก เมธา สุวรรณ (2009)

(4) การจัดการความเสี่ยง

เป็นการประเมินกิจกรรมควบคุมที่ควรจะมี หรือมีอยู่แล้ว ว่าสามารถช่วยควบคุมความเสี่ยงหรือปัจจัยเสี่ยงได้อย่างพอเพียงหรือไม่ หรือเกิดประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของการควบคุมเพียงใด เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถควบคุมความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนำผลจากการจัดลำดับความเสี่ยงในระดับสูงมาก และสูง มาประเมินมาตรการควบคุมก่อนเป็นอันดับแรก ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) นำปัจจัยความเสี่ยงที่มีระดับการประเมินอยู่ในระดับ ความเสี่ยงสูงมาก และสูง มากำหนดวิธีการควบคุมที่ควรจะมี เพื่อป้องกัน หรือลดความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้น
- 2) พิจารณาว่าในปัจจุบันความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยงเหล่านั้นมีการควบคุมอยู่แล้วหรือไม่
- 3) ถ้ามีการควบคุมแล้ว ให้พิจารณาต่อไปว่าการควบคุมนั้นได้ผลตามความต้องการอยู่หรือไม่

ตัวอย่างในการจัดการความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	การจัดการความเสี่ยง
สูงมาก	จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับความเสี่ยง
สูง	กำหนดให้มีผู้ดูแลรับผิดชอบความเสี่ยง
ปานกลาง	
ต่ำ	กำหนดให้มีการควบคุมในกระบวนการปฏิบัติงาน
ต่ำมาก	

(5) การติดตาม ประเมินผลและรายงานความเสี่ยง

การบริหารความเสี่ยงขององค์กร จะต้องมีการติดตาม ประเมินผล และประเมินแต่ ละองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่มีอยู่จริงและยังทำหน้าที่ได้ตามที่ กำหนดตามช่วงเวลา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุเมธี ทาวิชัย (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ใน เขตภาคเหนือ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการและแนวปฏิบัติในการบริหาร ความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ จำนวน 13 ธนาคาร โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย การศึกษาการบริหาร ความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1 ความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ 2 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน 3 ความเสี่ยงด้านเครดิต ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยอบรมการบริหารความเสี่ยงมาแล้ว และมีการบริหาร ความเสี่ยงในทุกด้าน การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ พบว่าส่วนใหญ่มีการปฏิบัติใน ระดับมาก โดยธนาคารพาณิชย์ที่ต่างชาติถือหุ้นใหญ่มีระดับแนวปฏิบัติมากที่สุด ทั้งในด้าน การระบุความเสี่ยง วัดความเสี่ยง การติดตามความเสี่ยง และการควบคุมความเสี่ยง โดย มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเพื่อทราบจุดแข็งจุดอ่อน โอกาสและ อุปสรรค ด้านคุณภาพการจัดการได้มีคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหาร เช่น ความ รับผิดชอบ และความเอาใจใส่ และฝ่ายบริหารมีนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล และ มีการพัฒนาผู้บริหารระดับสูง ในการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วน ใหญ่มีการปฏิบัติในระดับมาก โดยธนาคารพาณิชย์ที่ต่างชาติถือหุ้นใหญ่มีระดับแนวปฏิบัติ มากที่สุด ทั้งในด้านการระบุความเสี่ยง วัดความเสี่ยง การติดตามความเสี่ยง และการ ควบคุมความเสี่ยง โดยผู้บริหารระดับสูงได้นำนโยบายที่ได้รับอนุมัติจากกรรมการผู้จัดการ ไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผล ได้กำหนดมาตรการให้คุณหรือโทษ ได้สอบถามรายงานผลการ ดำเนินงานจริงเทียบกับเป้าหมายการเติบโต และการปฏิบัติงานที่สำคัญได้มีระบบสำรอง ข้อมูล ในการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ พบว่า ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติในระดับมาก โดย ธนาคารของรัฐ มีระดับแนวปฏิบัติมากที่สุด ด้านการระบุความเสี่ยง ได้มีทักษะการปล่อย สินเชื่อเป็นส่วนสำคัญสำหรับการมีความก้าวหน้าในการทำงาน การวัดความเสี่ยง พบว่า ธนาคารเอกชน มีระดับแนวปฏิบัติมากที่สุด ได้มีการวิเคราะห์สินเชื่อ ในการติดตามความ

เสี่ยงและการควบคุมความเสี่ยง พบว่า ธนาคารพาณิชย์ที่ต่างชาติถือหุ้นใหญ่ มีระดับแนวปฏิบัติมากที่สุด โดยมีคู่มือกระบวนการสินเชื่อที่ชัดเจน และมีการสอบทานสินเชื่อ

ดารณี ชัยวัฒนาโรจน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์มือสอง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการบริหารความเสี่ยงของธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์มือสองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยใช้แนวคิดทฤษฎีการบริหารความเสี่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้ แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้จัดการหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ของธุรกิจเช่าซื้อรถยนต์มือสองในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง จำนวน 35 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO แต่ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของ COSO นั้นเห็นด้วยและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินโอกาสและผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบที่เกิดจากความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยงโดยการเลือกวิธีการจัดการกับความเสี่ยง ได้แก่ ยอมรับความเสี่ยง ลดความเสี่ยง ร่วมรับความเสี่ยงและ หลีกเลี่ยงความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงด้านการตลาดที่ได้ดำเนินการ คือ การหาลูกค้าใหม่ / ตลาดใหม่ การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินที่ได้ดำเนินการ คือ การให้ส่วนลดเพื่อเร่งเวลาชำระเงินของลูกค้า การบริหารความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่ได้ดำเนินการ คือ การกำหนดนโยบายสินเชื่อที่ชัดเจน การบริหารความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการที่ได้ดำเนินการ คือ การประเมินผล การควบคุมการปฏิบัติงานตามแผน การบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการที่ได้ดำเนินการ คือ การปรับเปลี่ยนสวัสดิการ / โบนัสพนักงาน เพื่อให้ขวัญและกำลังใจ

มนสิชา แสวง (2553) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และศึกษาแนวทางในการจัดทำการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการทำวิจัย และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารของส่วนงาน ของคณะ สถาบัน สำนัก ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 36 คน ผลการศึกษาพบว่า ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านกฎหมายและระเบียบต่างๆ มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย ส่วนความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณมีความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ในภาพรวมการ

บริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้ง 4 ด้าน มีความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย แสดงว่ายอมรับความเสี่ยงได้ แต่ต้องมีกิจกรรมควบคุมในทุกด้าน ส่วนแนวทางในการจัดทำการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรมีแนวทางในเรื่องต่อไปนี้ คือ 1) การอบรมส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงให้แก่ผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับ และ 2) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงโดยให้ความสำคัญต่อความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความเสี่ยงด้านการเงินและงบประมาณ ซึ่งมีประเด็นความเสี่ยงต่อการได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลลดลงในอนาคต

ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์ (2553) ศึกษาเรื่องการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการจัดการความเสี่ยงและประสิทธิผลของสถานศึกษา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา และศึกษาการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดปัจจัยการบริหารความเสี่ยงของส่วนราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งใช้มาตรฐานของ COSO ในการแบ่งประเภทของความเสี่ยงออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 2) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน 3) ความเสี่ยงด้านการเงิน และ 4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/กฎระเบียบ และใช้แนวคิดในการประเมินองค์การของ ฮอย และมิสเกล (Hoy and Miskel) ซึ่งประกอบด้วย 1) ความสามารถในการปรับตัว 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) ความพึงพอใจในงาน 4) ความมุ่งมั่นในชีวิต จากการศึกษาพบว่า การจัดการความเสี่ยงของสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษามีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับปานกลางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และการจัดการความเสี่ยงส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

อำนวย แสงโนรี (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยเสี่ยงและความสามารถในการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และเพื่อประเมินระดับความสามารถบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลการสัมภาษณ์เจาะลึกประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวนทั้งสิ้น 80 ตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ปัจจัย (factor analysis) ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถแบ่งปัจจัยเสี่ยงต่างๆ ออกเป็น 2 กลุ่มหลัก คือ ด้านการบริหารจัดการหนี้ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และด้านการทุจริตของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดยพบว่า มากกว่าร้อยละ 60 ไม่เกิดข้อผิดพลาดในด้านการบริหารจัดการหนี้ และไม่เกิดปัญหาด้านการทุจริตมากกว่าร้อยละ 95 นอกจากนี้พบว่า กองทุนหมู่บ้านที่มีความสามารถในการบริหารความเสี่ยงน้อยมี 3 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 3.75 โดยส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้านจำนวนครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.50) มีความสามารถมากในการบริหารความเสี่ยง และมีกองทุนหมู่บ้านจำนวนร้อยละ 43.75 ที่มีความสามารถระดับปานกลางในการบริหารความเสี่ยง

กรอบแนวความคิดของงานวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอสันทราย ในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นการศึกษาแบบสำรวจ (Survey Research) โดยมีขอบเขตและวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 สถานที่

การศึกษานี้มุ่งศึกษาเฉพาะกองทุนหมู่บ้านที่อยู่ภายในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3.2 ประชากร

กองทุนหมู่บ้านที่อยู่ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 125 กองทุน

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

ในการสอบถามข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire Method) การกำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการทำวิจัยเชิงสำรวจจะใช้วิธีกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยจะกำหนดขนาดตัวอย่างอยู่ที่ 30% ของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 38 กองทุน ($125 \text{ กองทุน} \times 30\%$) โดยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประธานกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 38 ราย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จะใช้แบบสอบถาม (Questionnaire Method)

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. ข้อมูลปฐมภูมิ

เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากประธานกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 38 ราย

2. ข้อมูลทุติยภูมิ

เป็นข้อมูลที่ทำการศึกษาจากเอกสาร (Document Study) เป็นการศึกษา ค้นคว้าและรวบรวม แนวคิดทฤษฎี วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง และปัจจัยเสี่ยง

3.6 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ ที่ได้จากแบบสอบถามจะใช้ในการประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาทั้งโอกาสในการเกิดและผลกระทบ โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

แบบสอบถามสำหรับประธานกองทุนหมู่บ้าน ประกอบด้วยคำถาม 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การได้รับความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป หรือปัจจัยส่วนบุคคล ด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านเครดิต และด้านปฏิบัติการ เป็นการวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดค่าโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง กับค่าระดับของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยง โดยเกณฑ์ในการจัดลำดับ ซึ่งใช้ระดับวัดข้อมูลประเภทอันตรภาคชั้น Interval Scale เป็นการวัดแบบ Likert Scale มี 5 ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับผลกระทบ ดังนี้

- ระดับ 5 มีระดับสูงมาก
- ระดับ 4 มีระดับสูง
- ระดับ 3 มีระดับปานกลาง
- ระดับ 2 มีระดับน้อย
- ระดับ 1 มีระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การวัดโอกาสที่เกิดความเสี่ยง

- 5 หมายถึง สูงมาก มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นเกือบทุกครั้ง
- 4 หมายถึง สูง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นค่อนข้างสูง
- 3 หมายถึง ปานกลาง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นบางครั้ง
- 1 หมายถึง น้อยมาก มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นนานๆ ครั้ง

ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยง

- 5 หมายถึง สูงมาก ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง
- 4 หมายถึง สูง ไม่สามารถยอมรับได้โดยต้องจัดการความเสี่ยง

3 หมายถึง ปานกลาง พอยอมรับได้โดยแต่จำเป็นต้องมีการควบคุม

2 หมายถึง น้อย พอยอมรับได้โดยแต่ต้องมีการควบคุม

1 หมายถึง น้อยมาก ยอมรับได้ ไม่ต้องการจัดการเพิ่มเติม

การแปลความหมายโดยใช้คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งจัดแบ่งเป็น 5 ระดับ สำหรับการปรับสเกล ทำโดยแบ่งเกณฑ์เปรียบเทียบและแบ่งกึ่งกลางของอันตรภาคชั้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542 : 110) ซึ่งคะแนนสูงสุดเท่ากับ 5 และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 1 เพื่อให้ได้ลักษณะการแจกแจงปกติ Normal Distribution โดยใช้สูตรหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{จากสูตรความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนชั้น} \\ &= (5 - 1) / 5 = 0.8\end{aligned}$$

นำมาหารระดับคะแนนเฉลี่ย โดยกำหนดคะแนนใหม่ดังนี้

คะแนน 4.21 – 5.00	หมายถึง ความเสี่ยงสูงมาก
คะแนน 3.41 – 4.20	หมายถึง ความเสี่ยงสูง
คะแนน 2.61 – 3.40	หมายถึง ความเสี่ยงปานกลาง
คะแนน 1.81 – 2.60	หมายถึง ความเสี่ยงน้อย
คะแนน 1.00 – 1.80	หมายถึง ความเสี่ยงน้อยที่สุด

การประมาณระดับความเสี่ยง

ระดับของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ระดับผลกระทบ				
	1	2	3	4	5
	ยอมรับได้ ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม	ยอมรับได้โดยแต่ต้องมีการควบคุม	ยอมรับได้โดยแต่จำเป็นต้องมีการควบคุม	ไม่สามารถยอมรับได้โดยต้องจัดการความเสี่ยง	ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง
(1) น้อยมาก มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นนานๆ ครั้ง	1(1)=1	1(2)=2	1(3)=3	1(4)=4	1(5)=5
(2) น้อย มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นบางครั้ง	2(1)=2	2(2)=4	2(3)=6	2(4)=8	2(5)=10
(3) ปานกลาง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นปานกลาง	3(1)=3	3(2)=6	3(3)=9	3(4)=12	3(5)=15
(4) สูง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นค่อนข้างสูง	4(1)=4	4(2)=8	4(3)=12	4(4)=16	4(5)=20
(5) สูงมาก มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นเกือบทุกครั้งที่	5(1)=5	5(2)=10	5(3)=15	5(4)=20	5(5)=25

ความหมายของการจัดลำดับความเสี่ยง

ดัชนีความเสี่ยง	เกณฑ์ยอมรับความเสี่ยง
1-3	ระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม
4-9	ระดับที่พอยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้
10-16	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป
17-25	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและระดับผลกระทบ ด้วย สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย (Mean)

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปหรือปัจจัยส่วนบุคคลด้วย สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดค่าโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง กับค่าระดับของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยง โดยเกณฑ์ในการจัดลำดับ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาในเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา คือ 1) เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน 2) เพื่อประเมินความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดทำการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการทำวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยเป็นประเด็นและสาระสำคัญ ได้ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน จากผลการศึกษาหาปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาโดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารคู่มือการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่า การควบคุมภายในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น มีการดำเนินการแบ่งได้เป็น 2 ด้านใหญ่ๆ ดังนี้ (สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, 2556)

1. การควบคุมภายในด้านการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีรายละเอียดครอบคลุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการ สมาชิก การประชุม สิ้นเชื่อ ระบบเอกสาร ฯลฯ รวม 10 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่มีการประชุมเพื่อคัดเลือกกรรมการกองทุนหมู่บ้านตามวาระ ส่งผลให้เกิดการผูกขาดการเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และไม่ปฏิบัติตามหลักปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการพัฒนาหลักการประชาธิปไตยพื้นฐาน และมีปัญหาร้องเรียนในเรื่องการเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

1.2 การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ การมีส่วนร่วมในการทำงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีน้อย (กรรมการทำงาน 2-3 คน) กรรมการไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนด

หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ตรงกับตำแหน่ง การทำงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่มีการสอบย้อน หรือการตรวจสอบระหว่างกันทำให้เกิดความผิดพลาดในการดำเนินงาน มีข้อผิดพลาดหรือการทุจริตจากการที่มอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งปฏิบัติงานทั้งกระบวนการเพียงผู้เดียว

1.3 การรับสมัครสมาชิก หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ มีความไม่ชัดเจนเรื่องคุณสมบัติของการเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และนำไปสู่การร้องเรียน และการพิสูจน์ความเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน

1.4 การประชุม หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ กรรมการกองทุนหมู่บ้านบางคนไม่รับรู้ รับทราบข้อมูลการดำเนินงาน เนื่องจากไม่มีการรายงานข้อมูลการดำเนินงาน ส่งผลให้ไม่มีการตรวจสอบ หรือสอบถามการทำงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งอาจนำไปสู่ความเสียหาย หรือทุจริตได้ การประชุมไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด และนำไปสู่การร้องเรียนเรื่องผลของการประชุม และการไม่รับรองผลการประชุม กองทุนหมู่บ้านไม่มีการบันทึกการประชุม ส่งผลให้ไม่มีหลักฐานสำหรับยืนยันมติที่ประชุม กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่มีการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี เพื่อรายงานผลการดำเนินงานประจำปีให้สมาชิกได้รับทราบและรับรอง และทำให้สมาชิกขาดการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน และให้ข้อเสนอแนะการดำเนินงาน และนำไปสู่ปัญหาการร้องเรียนจากสมาชิก

1.5 สินเชื่อ หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อนุมัติวงเงินกู้ยืมไม่เป็นไปตามระเบียบ(เกินวงเงินที่กำหนด) ทำให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบางส่วนขาดโอกาสในการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้าน เนื่องจากเงินทุนไม่เพียงพอสำหรับการกู้ยืม ปัญหาหนี้ค้างชำระอันเนื่องจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านพิจารณาเงินกู้ยืมโดยไม่มีหลักเกณฑ์ ทำให้เกิดความเสี่ยง/โอกาสหนี้ค้างชำระสูง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่ได้ให้ความสำคัญกับการทำสัญญาเงินกู้ / สัญญาค้ำประกัน ทำให้ไม่มีสัญญาเงินกู้ / สัญญาค้ำประกัน หรือมีแต่ไม่สามารถฟ้องร้องดำเนินคดีได้ ส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้เสีย

1.6 การติดตามหนี้ หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ ปัญหาหนี้ค้างชำระหากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่ดำเนินการแก้ไขปัญหายอย่างจริงจัง หรือเด็ดขาด จะทำให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระที่เพิ่มขึ้นในปีต่อไป เนื่องจากการเรียนแบบของสมาชิกกองทุน ปัญหาหนี้ค้างชำระจะส่งผลต่อเงินทุนหมุนเวียนของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่เพียงพอต่อสมาชิกที่ต้องการเงินทุน

1.7 การจัดเก็บเอกสาร/การส่งมอบงานและเอกสาร หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ เอกสารกองทุนหมู่บ้านสูญหาย เอกสารกองทุนหมู่บ้านชำรุด กรรมการกองทุนหมู่บ้านเดิมไม่ส่งมอบเอกสารทำให้กรรมการกองทุนหมู่บ้านใหม่ไม่มีเอกสารหรือข้อมูลสำหรับดำเนินงาน เมื่อเกิดความเสียหาย หรือเงินขาดบัญชี แต่กองทุนหมู่บ้านไม่สามารถค้นหา หรือพบได้ หรือพบความเสียหาย หรือเงินขาดบัญชี ภายหลัง แต่ไม่สามารถหาผู้รับผิดชอบได้ (กรรมการกองทุนหมู่บ้านเดิม กับกรรมการกองทุนหมู่บ้านใหม่) เนื่องจากไม่ได้มีการส่งมอบงานและเอกสาร

1.8 การตรวจสอบภายใน หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อันจะนำไปสู่การขาดสำนึกในการเป็นเจ้าของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขาดการตรวจสอบ ทำให้มีโอกาสในการเกิดข้อผิดพลาดและเกิดการทุจริตได้ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ขาดข้อเสนอแนะการดำเนินงานจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน อันจะนำไปสู่การทำให้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองลดลง

1.9 การจัดสรรกำไร หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ การจัดสรรผลกำไรประจำปี คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่ได้มีการจัดสรรตามระเบียบ การจัดสรรผลกำไรประจำปี ไม่เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนด สมาชิกกองทุนหมู่บ้านร้องเรียนเรื่องความไม่โปร่งใสในการจัดสรรผลกำไรของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ต้องรับผิดชอบและต้องจ่ายเงินชดเชยความเสียหายแก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เนื่องจากการจัดสรรผลกำไรประจำปี ไม่เป็นไปตามที่ระเบียบกำหนด คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่มีการจัดทำและจัดเก็บเอกสารการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปี ทำให้ไม่สามารถตรวจสอบผลการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปีได้

1.10 การรายงาน หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อันจะนำไปสู่การขาดสำนึกในการเป็นเจ้าของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขาดการตรวจสอบ ทำให้มีโอกาสในการเกิดข้อผิดพลาดและเกิดการทุจริตได้ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ขาดข้อเสนอแนะการดำเนินงานจากสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน อันจะนำไปสู่การทำให้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองลดลง กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่รายงานผลการดำเนินการ ปัญหา และ

อุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนหมู่บ้าน ตามที่ระเบียบกำหนด ทำให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติขาดข้อมูลในการวางแผนการพัฒนา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อไป

2. การควบคุมภายในด้านการเงินและการบัญชี ซึ่งมีรายละเอียดครอบคลุมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการรับ - จ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวม 4 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 การรับเงิน หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีโอกาสในการเกิดข้อผิดพลาดและเกิดการทุจริตได้ (การนำเงินไปใช้ส่วนตัว การยกยอกเงิน เงินขาดบัญชี)

2.2 การจ่ายเงิน หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีโอกาสในการเกิดข้อผิดพลาดและเกิดการทุจริตได้ (การนำเงินไปใช้ส่วนตัว การยกยอกเงิน เงินขาดบัญชี) และการจ่ายเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่เป็นไปตามระเบียบ หรือเงื่อนไขที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

2.3 การเก็บรักษาเงิน หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีโอกาสในการเกิดข้อผิดพลาดและเกิดการทุจริตได้ (การนำเงินไปใช้ส่วนตัว การยกยอกเงิน เงินขาดบัญชี) และการเก็บรักษาเงินสดของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่เป็นไปตามระเบียบ หรือเงื่อนไขที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

2.4 การจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้าน หากไม่มีการควบคุมจะเกิดผลกระทบคือ การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีโอกาสในการเกิดข้อผิดพลาดและเกิดการทุจริตได้ (การนำเงินไปใช้ส่วนตัว การยกยอกเงิน เงินขาดบัญชี) การจัดทำบัญชีของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานที่กำหนด และกรรมการกองทุนหมู่บ้านไม่สามารถส่งมอบงาน หรือส่งมอบเอกสารได้ เนื่องจากกองทุนหมู่บ้านไม่ได้มีการจัดทำบัญชี หรืองบการเงิน

สรุปได้ว่าปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านเครดิต และด้านปฏิบัติงาน ตามรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วย

- 1 การจัดประชุมตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ
- 2 การจัดทำบันทึกรายงานการประชุม

- 3 การประชุมเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับและเงื่อนไข
- 4 การจัดทำโครงสร้างคณะกรรมการกองทุนฯ
- 5 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ
- 6 การจัดประชุมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ตามระเบียบที่กำหนด
- 7 การคัดเลือกคณะกรรมการฯ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด
- 8 คณะกรรมการกองทุนฯ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด
- 9 การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในกองทุนฯ
- 10 การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในฯ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด
- 11 การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกกองทุนฯ ตามระเบียบข้อบังคับ
- 12 การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดสรรกำไรประจำปีตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน
- 13 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับที่กำหนด

ปัจจัยเสี่ยงด้านเครดิต ประกอบด้วย

- 1 การอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน
- 2 การจัดทำเอกสารสัญญาเงินกู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้
- 3 สัญญาค้ำประกันเงินกู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนด
- 4 การปล่อยเงินกู้ให้ผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก
- 5 แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ
- 6 การจัดระบบ ขั้นตอนการติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ
- 7 บันทึกการรายงานการประชุมอนุมัติเงินกู้

ปัจจัยเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- 1 การจัดเก็บเอกสาร หลักฐานทางการเงินอย่างเป็นระบบ
- 2 การส่งมอบเอกสารหรือมอบหมายงาน กรณีมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ
- 3 การจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด
- 4 การจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีกองทุนฯ เสนอต่อคณะกรรมการฯ

- 5 การเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ
- 6 การจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปี
- 7 การออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน)
- 8 การนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนฯ
- 9 ผู้มีหน้าที่รับชำระคืนเงินได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่
- 10 ระบบการตรวจสอบและการรับชำระคืนเงิน
- 11 ความปลอดภัยในการรับชำระคืนเงิน
- 12 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ
- 13 หนังสือสำคัญจ่ายเงินให้สมาชิก
- 14 การตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินกู้ยืม
- 15 การจ่ายเงินค่าบริหารจัดการกองทุนฯ
- 16 การจัดสรรผลกำไรประจำปี
- 17 ระบบการตรวจสอบ
- 18 ความปลอดภัยในการจัดเก็บเงินสด
- 19 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ

4.2 ผลการศึกษาผลการประเมินความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการทำวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประเมินความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 38 กองทุน แต่ได้รับกลับมาจำนวน 37 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 97.37 จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์และทำการแปลผล ซึ่งผลการวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามเพศ อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านบริหารกองทุน และการได้รับความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ 2 การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยนำค่าคะแนนระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง กับค่าคะแนนระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยงที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าระดับของความเสี่ยง โดยใช้ตารางและค่า

คะแนนของระดับความเสี่ยง เพื่อจัดระดับความเสี่ยงในแต่ละประเด็นของกลุ่มตัวอย่าง
จำแนกตามประเด็นความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านเครดิต และด้านการปฏิบัติงาน

ข้อคำถามเพื่อให้ได้ทราบระดับความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ประกอบด้วย ประเด็นคำถาม 3 ประเด็น คือ

- 1) ประเด็นด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วยคำถามจำนวน 14 ข้อ
- 2) ประเด็นด้านเครดิต ประกอบด้วยคำถามจำนวน 7 ข้อ
- 3) ประเด็นด้านการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยคำถามจำนวน 19 ข้อ

ส่วนที่ 3 สรุปแนวทางในการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ผู้ศึกษาได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบการบรรยายตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอ
สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 37 กองทุน โดยในส่วนนี้จะนำเสนอข้อมูลของผู้ที่
ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งเป็นประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 37 คน

ตารางที่ 4.1 จำนวนความถี่ ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน (n=37)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	23	62.16
หญิง	14	37.84
รวม	37	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 50 ปี	12	32.43
50 – 60 ปี	17	45.95
60 ปี ขึ้นไป	8	21.62
รวม	37	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวนความถี่ ร้อยละ จำแนกตามข้อมูลทั่วไป (ต่อ)

รายการ	จำนวน (n=37)	ร้อยละ
3. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านบริหารกองทุน		
น้อยกว่า 6 ปี	7	18.92
6 – 10 ปี	11	29.73
11 – 15 ปี	19	51.35
มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป	-	-
รวม	37	100.00
4. การได้รับความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยง		
ไม่ได้รับความรู้	26	70.27
1 ครั้ง	1	2.70
2 ครั้ง	3	8.11
3 ครั้ง	7	18.92
มากกว่า 3 ครั้ง	-	-
รวม	37	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่าง จำนวน 37 คน ส่วนใหญ่เป็นชาย 23 คน คิดเป็นร้อยละ 62.16 เป็นหญิง 14 คน คิดเป็นร้อยละ 37.84 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 50-60 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมา มีอายุไม่เกิน 50 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 32.43 และอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 21.62 กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมา มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการบริหารกองทุนฯ อยู่ระหว่าง 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.73 และมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการบริหารกองทุนฯ น้อยกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.92 กลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยง สูงสุดอยู่ที่ 3 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 18.92 รองลงมา 2 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 8.11 และ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.70 ส่วนที่เหลือไม่เคยได้รับความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยงเลย คิดเป็นร้อยละ 70.27

4.2.2 การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านเครดิต และด้านการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.2 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	โอกาสเกิดความเสี่ยง (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
1 การจัดประชุมตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	2 (5.41)	10 (27.03)	15 (40.54)	4 (10.81)	6 (16.22)	2.95	ปาน กลาง
2 การจัดทำบันทึกรายงานการ ประชุม	3 (8.11)	7 (18.92)	10 (27.03)	9 (24.32)	8 (21.62)	2.68	ปาน กลาง
3 การประชุมเป็นไปตามระเบียบ ฯ ข้อบังคับและเงื่อนไข	6 (16.22)	8 (21.62)	18 (48.65)	2 (5.41)	3 (8.11)	3.32	ปาน กลาง
4 การจัดทำโครงสร้าง คณะกรรมการกองทุนฯ	5 (13.51)	4 (10.81)	10 (27.03)	9 (24.32)	9 (24.32)	2.65	ปาน กลาง
5 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการกองทุนฯ	3 (8.11)	11 (29.73)	9 (24.32)	7 (18.92)	7 (18.92)	2.89	ปาน กลาง
6 การจัดประชุมเพื่อคัดเลือก คณะกรรมการกองทุนฯ ตาม ระเบียบที่กำหนด	7 (18.92)	6 (16.22)	10 (27.03)	11 (29.73)	3 (8.11)	3.08	ปาน กลาง
7 การคัดเลือกคณะกรรมการฯ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด	8 (13.51)	5 (13.51)	7 (18.92)	13 (35.14)	4 (10.81)	3.00	ปาน กลาง
8 คณะกรรมการกองทุนฯ ปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด	5 (13.51)	7 (18.92)	9 (24.32)	11 (29.73)	5 (13.51)	2.89	ปาน กลาง
9 การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายใน กองทุนฯ	8 (21.62)	3 (8.11)	11 (29.73)	8 (21.62)	7 (18.92)	2.92	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.2 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	โอกาสเกิดความเสี่ยง (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
10 การตรวจสอบภายในของผู้ ตรวจสอบภายใน เป็นไปตาม ระเบียบที่กำหนด	8 (21.62)	2 (5.41)	13 (35.14)	7 (18.92)	7 (18.92)	2.92	ปาน กลาง
11 การกำหนดคุณสมบัติของ สมาชิกกองทุนฯ ตามระเบียบ ข้อบังคับ	6 (16.22)	4 (10.81)	14 (37.84)	7 (18.92)	6 (16.22)	2.92	ปาน กลาง
12 การกำหนดหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขในการจัดสรรกำไร ประจำปีตามระเบียบฯ ข้อบังคับ ของกองทุน	5 (13.51)	5 (13.51)	9 (24.32)	9 (24.32)	9 (24.32)	2.68	ปาน กลาง
13 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับที่ กำหนด	4 (10.81)	5 (13.51)	7 (18.92)	6 (16.22)	15 (40.54)	2.38	น้อย
14 การเปลี่ยนแปลงนโยบายของ รัฐบาลในแต่ละสมัย	3 (8.11)	12 (32.43)	11 (29.73)	6 (16.22)	5 (13.51)	3.05	ปาน กลาง
รวม						2.88	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.88 สามารถแยกเป็นประเด็นคำถามได้ดังนี้

1. โอกาสที่กองทุนฯ จะไม่จัดการประชุมตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมา คือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 27.03 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ

ละ 10.81 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. โอกาสที่กองทุนฯ จะไม่มีการจัดทำบันทึกรายงานการประชุม ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.03 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. โอกาสที่กองทุนฯ จะมีการประชุมที่ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับและเงื่อนไขของกองทุน ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.65 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.41 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

4. โอกาสที่กองทุนฯ จะไม่มีการจัดทำโครงสร้างคณะกรรมการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.03 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5. โอกาสที่กองทุนฯ จะไม่ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

6. โอกาสที่กองทุนฯ จะไม่มีการจัดประชุมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ตามระเบียบที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.03 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยง

เสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

7. โอกาสที่กองทุนฯ จะมีการคัดเลือกคณะกรรมการฯ ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

8. โอกาสที่คณะกรรมการกองทุนฯ จะไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

9. โอกาสที่กองทุนฯ จะไม่มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย และสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

10. โอกาสที่การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในฯ จะไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 5.41 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

11. โอกาสที่จะมีการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกกองทุนฯ ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก และสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีโอกาสที่เกิด

ความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

12. โอกาสที่การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดสรรกำไรประจำปีไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง น้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 24.32 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

13. โอกาสที่การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

14. โอกาสที่รัฐบาลจะมีการเปลี่ยนแปลงนโยบาย ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 32.43 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.73 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.3 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยระดับผลกระทบด้านกลยุทธ์

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	ระดับผลกระทบ (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1 การจัดประชุมตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	4 (10.81)	4 (10.81)	21 (56.76)	6 (16.22)	2 (5.41)	3.05	ปานกลาง
2 การจัดทำบันทึกรายงานการประชุม	5 (13.51)	6 (16.22)	16 (43.24)	8 (21.62)	2 (5.41)	3.11	ปานกลาง

ตารางที่ 4.3 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยระดับผลกระทบด้านกลยุทธ์ (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	ระดับผลกระทบ (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
3 การประชุมเป็นไปตามระเบียบ ฯ ข้อบังคับและเงื่อนไข	4 (10.81)	4 (10.81)	21 (56.76)	5 (13.51)	3 (13.89)	3.03	ปาน กลาง
4 การจัดทำโครงสร้าง คณะกรรมการกองทุนฯ	6 (16.22)	4 (10.81)	16 (43.24)	9 (24.32)	2 (5.41)	3.08	ปาน กลาง
5 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการกองทุนฯ	5 (13.51)	4 (10.81)	19 (51.35)	7 (18.92)	2 (5.41)	3.08	ปาน กลาง
6 การจัดประชุมเพื่อคัดเลือก คณะกรรมการกองทุนฯ ตาม ระเบียบที่กำหนด	4 (10.81)	5 (13.51)	19 (51.35)	6 (16.22)	3 (8.11)	3.03	ปาน กลาง
7 การคัดเลือกคณะกรรมการฯ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด	3 (8.11)	7 (18.92)	16 (43.24)	8 (21.62)	3 (8.11)	2.97	ปาน กลาง
8 คณะกรรมการกองทุนฯ ปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด	5 (13.51)	5 (13.51)	18 (48.65)	6 (16.22)	3 (8.11)	3.08	ปาน กลาง
9 การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายใน กองทุนฯ	7 (18.92)	3 (8.11)	17 (45.95)	7 (18.92)	3 (8.11)	3.11	ปาน กลาง
10 การตรวจสอบภายในของผู้ ตรวจสอบภายในฯ เป็นไปตาม ระเบียบที่กำหนด	6 (16.22)	4 (10.81)	16 (43.24)	7 (18.92)	4 (10.81)	3.03	ปาน กลาง
11 การกำหนดคุณสมบัติของ สมาชิกกองทุนฯ ตามระเบียบ ข้อบังคับ	4 (10.81)	3 (8.11)	20 (54.05)	8 (21.62)	2 (5.41)	2.97	ปาน กลาง
12 การกำหนดหลักเกณฑ์และ เงื่อนไขในการจัดสรรกำไร ประจำปีตามระเบียบฯ ข้อบังคับ ของกองทุน	4 (10.81)	6 (16.22)	15 (40.54)	4 (10.81)	8 (21.62)	2.84	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.3 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยระดับผลกระทบด้านกลยุทธ์ (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	ระดับผลกระทบ (n=37)						แปล ผล
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	
13 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับที่ กำหนด	3 (8.11)	6 (16.22)	15 (40.54)	7 (18.92)	6 (16.22)	2.81	ปาน กลาง
14 การเปลี่ยนแปลงนโยบายของ รัฐบาลในแต่ละสมัย	3 (8.11)	7 (18.92)	14 (37.84)	7 (18.92)	6 (16.22)	2.84	ปาน กลาง
รวม						3.00	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับของผลกระทบของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.00 สามารถแยกเป็นประเด็นคำถามได้ดังนี้

1. ผลกระทบของการไม่จัดการประชุมตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.76 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลกระทบของการไม่จัดทำบันทึกรายงานการประชุม ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลกระทบของการประชุมที่ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับและเงื่อนไขของกองทุน ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 56.76 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และสูงมาก

คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.89 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลกระทบของการไม่จัดทำโครงสร้างคณะกรรมการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5. ผลกระทบของการไม่ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

6. ผลกระทบของการไม่มีการจัดประชุมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ตามระเบียบที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

7. ผลกระทบของการคัดเลือกคณะกรรมการฯ ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

8. ผลกระทบของการที่คณะกรรมการกองทุนฯ จะไม่ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.65 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

9. ผลกระทบของการที่ไม่มีการแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ใน

ระดับสูงมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

10. ผลกระทบของการที่ผู้ตรวจสอบภายใน ไม่ได้เป็นไปตามระเบียบฯ ที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

11. ผลกระทบของการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกกองทุนฯ ที่ไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 54.05 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 8.11 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

12. ผลกระทบของการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดสรรกำไรประจำปีไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

13. ผลกระทบของการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.81 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

14. ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาล ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	โอกาสเกิด ความเสี่ยง (n = 37)		ระดับผลกระทบ (n = 37)		ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1 การจัดประชุมตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	2.95	ปาน กลาง	3.05	ปาน กลาง	9.00	ปาน กลาง
2 การจัดทำบันทึกการรายงานการประชุม	2.68	ปาน กลาง	3.11	ปาน กลาง	8.32	ปาน กลาง
3 การประชุมเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับและเงื่อนไข	3.32	ปาน กลาง	3.03	ปาน กลาง	10.06	สูง
4 การจัดทำโครงสร้างคณะกรรมการ กองทุนฯ	2.65	ปาน กลาง	3.08	ปาน กลาง	8.16	ปาน กลาง
5 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของ คณะกรรมการกองทุนฯ	2.89	ปาน กลาง	3.08	ปาน กลาง	8.91	ปาน กลาง
6 การจัดประชุมเพื่อคัดเลือก คณะกรรมการกองทุนฯ ตามระเบียบที่ กำหนด	3.08	ปาน กลาง	3.03	ปาน กลาง	9.33	ปาน กลาง
7 การคัดเลือกคณะกรรมการฯ เป็นไป ตามระเบียบที่กำหนด	3.00	ปาน กลาง	2.97	ปาน กลาง	8.92	ปาน กลาง
8 คณะกรรมการกองทุนฯ ปฏิบัติตาม บทบาทหน้าที่ที่กำหนด	2.89	ปาน กลาง	3.08	ปาน กลาง	8.91	ปาน กลาง
9 การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายใน กองทุนฯ	2.92	ปาน กลาง	3.11	ปาน กลาง	9.07	ปาน กลาง
10 การตรวจสอบภายในของผู้ ตรวจสอบภายในฯ เป็นไปตามระเบียบ ที่กำหนด	2.92	ปาน กลาง	3.03	ปาน กลาง	8.84	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	โอกาสเกิด ความเสี่ยง (n = 37)		ระดับผลกระทบ (n = 37)		ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
11 การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิก กองทุนฯ ตามระเบียบข้อบังคับ	2.92	ปาน กลาง	2.97	ปาน กลาง	8.68	ปาน กลาง
12 การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ในการจัดสรรกำไรประจำปีตาม ระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน	2.68	ปาน กลาง	2.84	ปาน กลาง	7.59	ปาน กลาง
13 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับที่ กำหนด	2.38	น้อย	2.81	ปาน กลาง	6.69	ปาน กลาง
14 การเปลี่ยนแปลงนโยบายของ รัฐบาลในแต่ละสมัย	3.05	ปาน กลาง	2.84	ปาน กลาง	8.67	ปาน กลาง
รวม	2.88	ปาน กลาง	3.00	ปาน กลาง	8.65	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับของความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.65 แสดงว่าประเด็นโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ส่วนใหญ่สามารถยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ แต่ต้องมีการควบคุมการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.5 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านเครดิต

ประเด็นความเสี่ยง ด้านเครดิต	โอกาสเกิดความเสี่ยง (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
1 การอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกเป็นไป ตามระเบียบฯ ข้อบังคับของ กองทุน	6 (16.22)	5 (13.51)	6 (16.22)	6 (16.22)	14 (37.84)	2.54	น้อย
2 การจัดทำเอกสารสัญญาเงิน กู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้	6 (16.22)	5 (13.51)	6 (16.22)	4 (10.81)	16 (43.24)	2.49	น้อย
3 สัญญาค้ำประกันเงินกู้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนด	6 (16.22)	5 (13.51)	4 (10.81)	6 (16.22)	16 (43.24)	2.43	น้อย
4 การปล่อยเงินกู้ให้ผ่านบัญชีเงิน ฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก	5 (13.51)	2 (5.41)	4 (10.81)	8 (21.62)	18 (48.65)	2.14	น้อย
5 แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ	2 (5.41)	10 (27.03)	8 (21.62)	14 (37.84)	3 (8.11)	2.84	ปาน กลาง
6 การจัดระบบ ขั้นตอนการ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ	2 (5.41)	9 (24.32)	12 (32.43)	11 (29.73)	3 (8.11)	2.89	ปาน กลาง
7 บันทึกรายงานการประชุมอนุมัติ เงินกู้	7 (18.92)	3 (8.11)	5 (13.51)	9 (24.32)	13 (35.14)	2.51	น้อย
รวม						2.55	น้อย

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านเครดิตในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.55 สามารถแยกเป็นประเด็นคำถามได้ดังนี้

1. โอกาสที่กองทุนฯ จะอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก ปานกลาง และน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.54 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

2. โอกาสที่จะไม่มีการจัดทำเอกสารสัญญาเงินกู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.49 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

3. โอกาสที่จะทำสัญญาค้ำประกันเงินกู้ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนด ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

4. โอกาสที่จะไม่ทำการปล่อยเงินกู้ให้ผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 48.65 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงสูง คิดเป็นร้อยละ 5.41 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.14 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

5. โอกาสที่จะไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 27.03 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

6. โอกาสที่จะไม่มีการจัดระบบ ขั้นตอนการติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.43 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.73 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

7. โอกาสที่จะไม่มีการบันทึกรายงานการประชุมอนุมัติเงินกู้ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงสูง คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 4.6 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยระดับผลกระทบด้านเครดิต

ประเด็นความเสี่ยง ด้านเครดิต	ระดับผลกระทบ (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
1 การอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิก เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ ของกองทุน	6 (16.22)	7 (18.92)	15 (40.54)	5 (13.51)	4 (10.81)	3.16	ปาน กลาง
2 การจัดทำเอกสารสัญญาเงิน กู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้	8 (21.62)	6 (16.22)	14 (37.84)	6 (16.22)	3 (8.11)	3.27	ปาน กลาง
3 สัญญาค้ำประกันเงินกู้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กองทุน ฯ กำหนด	7 (18.92)	6 (16.22)	16 (43.24)	4 (10.81)	4 (10.81)	3.22	ปาน กลาง
4 การปล่อยเงินกู้ให้ผ่านบัญชีเงิน ฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก	5 (13.51)	7 (18.92)	14 (37.84)	8 (21.62)	3 (8.11)	3.08	ปาน กลาง
5 แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ	4 (10.81)	9 (24.32)	16 (43.24)	5 (13.51)	3 (8.11)	3.16	ปาน กลาง
6 การจัดระบบ ขั้นตอนการ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ	5 (13.51)	7 (18.92)	17 (45.95)	5 (13.51)	3 (8.11)	3.16	ปาน กลาง
7 บันทึกรายงานการประชุม อนุมัติเงินกู้	6 (16.22)	7 (18.92)	16 (43.24)	3 (8.11)	5 (13.51)	3.16	ปาน กลาง
รวม						3.17	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับของผลกระทบของความเสียหายด้านเครดิตในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.17 สามารถแยกเป็นประเด็นคำถามได้ดังนี้

1. ผลกระทบของการที่กองทุนฯ จะอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 ผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลกระทบของการไม่จัดทำเอกสารสัญญาเงินกู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลกระทบของการจัดทำสัญญาค้ำประกันเงินกู้ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนด ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลกระทบของการปล่อยเงินกู้โดยไม่ผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 ผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5. ผลกระทบของการไม่แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 ผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

6. ผลกระทบของการไม่จัดระบบ ขั้นตอนการติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

7. ผลกระทบของการไม่บันทึกรายงานการประชุมอนุมัติเงินกู้ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 ผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านเครดิต

ประเด็นความเสี่ยง ด้านเครดิต	โอกาสเกิด ความเสี่ยง (n = 37)		ระดับผลกระทบ (n = 37)		ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1 การอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน	2.54	น้อย	3.16	ปานกลาง	8.03	ปานกลาง
2 การจัดทำเอกสารสัญญาเงินกู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้	2.49	น้อย	3.27	ปานกลาง	8.13	ปานกลาง
3 สัญญาค้ำประกันเงินกู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนด	2.43	น้อย	3.22	ปานกลาง	7.82	ปานกลาง
4 การปล่อยเงินกู้ให้ผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก	2.14	น้อย	3.08	ปานกลาง	6.58	ปานกลาง
5 แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ	2.84	ปานกลาง	3.16	ปานกลาง	8.97	ปานกลาง

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านเครดิต (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านเครดิต	โอกาสเกิด ความเสี่ยง (n = 37)		ระดับผลกระทบ (n = 37)		ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
6 การจัดระบบ ขั้นตอนการติดตาม เร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ	2.89	ปาน กลาง	3.16	ปาน กลาง	9.14	ปาน กลาง
7 บันทึกรายงานการประชุมอนุมัติ เงินกู้	2.51	น้อย	3.16	ปาน กลาง	7.95	ปาน กลาง
รวม	2.55	น้อย	3.17	ปาน กลาง	8.09	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ระดับของความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.09 แสดงว่าประเด็นโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านเครดิตส่วนใหญ่สามารถยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ แต่ต้องมีการควบคุมการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน

ตารางที่ 4.8 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ

ประเด็นความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ	โอกาสเกิดความเสี่ยง (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
1 การจัดเก็บเอกสาร หลักฐาน ทางการเงินอย่างเป็นระบบ	5 (13.51)	3 (8.11)	13 (35.14)	8 (21.62)	8 (21.62)	2.70	ปาน กลาง
2 การส่งมอบเอกสารหรือ มอบหมายงาน กรณีมีการ เปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ	4 (10.81)	7 (18.92)	15 (40.54)	8 (21.62)	3 (8.11)	3.03	ปาน กลาง
3 การจัดทํางานการเงินพร้อม รายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด	4 (10.81)	15 (40.54)	7 (18.92)	7 (18.92)	4 (10.81)	3.22	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.8 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ
(ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านการปฏิบัติการ	โอกาสเกิดความเสี่ยง (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
4 การจัดทำรายงานผลการสอบ บัญชีกองทุนฯ เสนอต่อ คณะกรรมการกองทุนฯ	5 (13.51)	8 (21.62)	12 (32.43)	8 (21.62)	4 (10.81)	3.05	ปาน กลาง
5 การเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุน ฯ เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ	5 (13.51)	6 (16.22)	14 (37.84)	8 (21.62)	4 (10.81)	3.00	ปาน กลาง
6 การจัดทำเอกสารประกอบการ เบิกจ่ายผลกำไรประจำปี	4 (10.81)	5 (13.51)	9 (24.32)	7 (18.92)	12 (32.43)	2.51	ปาน กลาง
7 การออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน)	5 (13.51)	4 (10.81)	7 (18.92)	8 (21.62)	13 (35.14)	2.46	ปาน กลาง
8 การนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนฯ	6 (16.22)	4 (10.81)	8 (21.62)	3 (8.11)	16 (43.24)	2.49	ปาน กลาง
9 ผู้มีหน้าที่รับชำระคืนเงินได้ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่	6 (16.22)	3 (8.11)	9 (24.32)	6 (16.22)	13 (35.14)	2.54	ปาน กลาง
10 ระบบการตรวจสอบและการ รับชำระคืนเงิน	5 (13.51)	5 (13.51)	9 (24.32)	10 (27.03)	8 (21.62)	2.70	ปาน กลาง
11 ความปลอดภัยในการรับชำระ คืนเงิน	5 (13.51)	5 (13.51)	11 (29.73)	9 (24.32)	7 (18.92)	2.78	ปาน กลาง
12 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	6 (16.22)	4 (10.81)	9 (24.32)	8 (21.62)	10 (27.03)	2.68	ปาน กลาง
13 หนังสือสำคัญจ่ายเงินให้ สมาชิก	5 (13.51)	3 (8.11)	6 (16.22)	5 (13.51)	18 (48.65)	2.24	ปาน กลาง
14 การตรวจสอบหลักฐานการ จ่ายเงินกู้ยืม	5 (13.51)	4 (10.81)	5 (13.51)	5 (13.51)	18 (48.65)	2.27	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.8 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการ
(ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านการปฏิบัติการ	โอกาสเกิดความเสี่ยง (n=37)						แปล ผล
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	
15 การจ่ายเงินค่าบริหารจัดการ กองทุนฯ	4 (10.81)	5 (13.51)	4 (10.81)	10 (27.03)	14 (37.84)	2.32	ปาน กลาง
16 การจัดสรรผลกำไรประจำปี	8 (21.62)	2 (5.41)	3 (8.11)	7 (18.92)	17 (45.95)	2.38	ปาน กลาง
17 ระบบการตรวจสอบ	4 (10.81)	6 (16.22)	10 (27.03)	11 (29.73)	6 (16.22)	2.76	ปาน กลาง
18 ความปลอดภัยในการจัดเก็บ เงินสด	4 (10.81)	4 (10.81)	15 (40.54)	7 (18.92)	7 (18.92)	2.76	ปาน กลาง
19 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	5 (13.51)	3 (8.11)	9 (24.32)	9 (24.32)	11 (29.73)	2.51	ปาน กลาง
รวม						2.65	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านการปฏิบัติการในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 2.65 สามารถแยกเป็นประเด็นคำถามได้ดังนี้

1. โอกาสที่กองทุนฯ ไม่มีการจัดเก็บเอกสาร หลักฐานทางการเงินอย่างเป็นระบบ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. โอกาสที่จะไม่มีการส่งมอบเอกสารหรือมอบหมายงาน กรณีมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ

21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. โอกาสที่จะไม่มีการจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง และน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

4. โอกาสที่จะไม่มีการจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีกองทุนฯ เสนอต่อคณะกรรมการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.43 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง และน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5. โอกาสที่จะมีการเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ขอบบังคับ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

6. โอกาสที่จะไม่มีการจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปี ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 32.43 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

7. โอกาสที่จะไม่มีการออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน) ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ

13. โอกาสที่จะไม่มีการออกหนังสือสำคัญจ่ายเงินให้สมาชิก ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 48.65 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.24 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

14. โอกาสที่จะไม่มีการตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินกู้ยืม ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 48.65 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก ปานกลาง และน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.27 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

15. โอกาสที่จะไม่มีการจ่ายเงินค่าบริการจัดการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 27.03 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.32 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

16. โอกาสที่จะไม่มีการจัดสรรผลกำไรประจำปี ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 8.11 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 5.41 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

17. โอกาสที่จะไม่มีระบบการตรวจสอบ ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.03 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

18. โอกาสที่จะไม่มีความปลอดภัยในการจัดเก็บเงินสด ส่วนใหญ่จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยง

อยู่ในระดับสูงมาก และสูง คิดเป็นร้อยละ 10.81 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.76 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

19. โอกาสที่จะไม่การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ ส่วนใหญ่ จะมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือ มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง และน้อย คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีโอกาสที่เกิดความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 8.11 โอกาสที่เกิดความเสี่ยงโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.9 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยระดับผลกระทบด้านปฏิบัติการ

ประเด็นความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ	ระดับผลกระทบ (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1 การจัดเก็บเอกสาร หลักฐานทางการเงินอย่างเป็นระบบ	5 (13.51)	5 (13.51)	17 (45.95)	6 (16.22)	4 (10.81)	3.03	ปานกลาง
2 การส่งมอบเอกสารหรือมอบหมายงาน กรณีมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ	4 (10.81)	5 (13.51)	17 (45.95)	7 (18.92)	4 (10.81)	2.95	ปานกลาง
3 การจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด	3 (8.11)	6 (16.22)	19 (51.35)	5 (13.51)	4 (10.81)	2.97	ปานกลาง
4 การจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีกองทุนฯ เสนอต่อคณะกรรมการกองทุนฯ	5 (13.51)	7 (18.92)	14 (37.84)	6 (16.22)	5 (13.51)	3.03	ปานกลาง
5 การเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ	3 (8.11)	5 (13.51)	18 (48.65)	5 (13.51)	6 (16.22)	2.84	ปานกลาง
6 การจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปี	5 (13.51)	7 (18.92)	13 (35.14)	6 (16.22)	6 (16.22)	2.97	ปานกลาง

ตารางที่ 4.9 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยระดับผลกระทบด้านปฏิบัติการ (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ	ระดับผลกระทบ (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
7 การออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน)	7 (18.92)	5 (13.51)	14 (37.84)	6 (16.22)	5 (13.51)	3.08	ปาน กลาง
8 การนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนฯ	7 (18.92)	6 (16.22)	13 (35.14)	7 (18.92)	4 (10.81)	3.14	ปาน กลาง
9 ผู้มีหน้าที่รับชำระคืนเงินได้ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่	7 (18.92)	4 (10.81)	16 (43.24)	7 (18.92)	3 (8.11)	3.14	ปาน กลาง
10 ระบบการตรวจสอบและการ รับชำระคืนเงิน	4 (10.81)	8 (21.62)	17 (45.95)	4 (10.81)	4 (10.81)	3.11	ปาน กลาง
11 ความปลอดภัยในการรับชำระ คืนเงิน	3 (8.11)	6 (16.22)	19 (51.35)	4 (10.81)	5 (13.51)	2.95	ปาน กลาง
12 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	6 (16.22)	7 (18.92)	15 (40.54)	5 (13.51)	4 (10.81)	3.16	ปาน กลาง
13 หนังสือสำคัญจ่ายเงินให้ สมาชิก	7 (18.92)	9 (24.32)	11 (29.73)	7 (18.92)	3 (8.11)	3.27	ปาน กลาง
14 การตรวจสอบหลักฐานการ จ่ายเงินกู้ยืม	8 (21.62)	6 (16.22)	13 (35.14)	6 (16.22)	4 (10.81)	3.22	ปาน กลาง
15 การจ่ายเงินค่าบริหารจัดการ กองทุนฯ	6 (16.22)	7 (18.92)	13 (35.14)	9 (24.32)	2 (5.41)	3.16	ปาน กลาง
16 การจัดสรรผลกำไรประจำปี	8 (21.62)	8 (21.62)	11 (29.73)	4 (10.81)	6 (16.22)	3.22	ปาน กลาง
17 ระบบการตรวจสอบ	4 (10.81)	9 (24.32)	13 (35.14)	6 (16.22)	5 (13.51)	3.03	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.9 จำนวนความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยระดับผลกระทบด้านปฏิบัติการ (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ	ระดับผลกระทบ (n=37)						
	สูงมาก	สูง	ปาน กลาง	น้อย	น้อย มาก	ค่า เฉลี่ย	แปล ผล
18 ความปลอดภัยในการจัดเก็บ เงินสด	4 (10.81)	8 (21.62)	13 (35.14)	7 (18.92)	5 (13.51)	2.97	ปาน กลาง
19 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	5 (13.51)	10 (27.03)	12 (32.43)	4 (10.81)	6 (16.22)	3.11	ปาน กลาง
รวม						3.07	ปาน กลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับของผลกระทบของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.07 สามารถแยกเป็นประเด็นคำถามได้ดังนี้

1. ผลกระทบของการที่กองทุนฯ ไม่มีการการจัดเก็บเอกสาร หลักฐานทางการเงินอย่างเป็นระบบ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลกระทบของการไม่ส่งมอบเอกสารหรือมอบหมายงาน กรณีมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 13.51 และผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลกระทบของการไม่จัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 และผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

4. ผลกระทบของการไม่จัดทำรายงานผลการสอบบัญชีกองทุนฯ เสนอต่อ คณะกรรมการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

5. ผลกระทบของการรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 48.65 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

6. ผลกระทบของการไม่จัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปี ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

7. ผลกระทบของการไม่ออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน) ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูง และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.08 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

8. ผลกระทบของการไม่นำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

9. ผลกระทบของการที่ผู้มีหน้าที่รับชำระคืนเงินไม่ได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

10. ผลกระทบของการไม่มีระบบการตรวจสอบและการรับชำระคืนเงิน ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 45.95 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 21.62 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก น้อย และน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.65 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

11. ผลกระทบของการไม่มีความปลอดภัยในการรับชำระคืนเงิน ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

12. ผลกระทบของการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

13. ผลกระทบของการไม่ออกหนังสือสำคัญจ่ายเงินให้สมาชิก ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.81 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.95 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

14. ผลกระทบของการไม่ตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินกู้ยืม ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 8.11 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

15. ผลกระทบของการไม่มีการจ่ายเงินค่าบริหารจัดการกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 5.41 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

16. ผลกระทบของการไม่มีการจัดสรรผลกำไรประจำปี ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 29.73 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก และสูง คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

17. ผลกระทบของการไม่มีระบบการตรวจสอบ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 24.32 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

18 ผลกระทบของการไม่มีความปลอดภัยในการจัดเก็บเงินสด ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.14 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 21.62 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 18.92 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

19. ผลกระทบของการไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ ส่วนใหญ่จะมีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 32.43 รองลงมาคือ มีผลกระทบอยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 27.03 มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 16.22 มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก คิดเป็นร้อยละ 13.51 และมีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.81 ผลกระทบโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.11 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ประเด็นความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ	โอกาสเกิด ความเสี่ยง (n = 37)		ระดับผลกระทบ (n = 37)		ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1 การจัดเก็บเอกสาร หลักฐานทาง การเงินอย่างเป็นระบบ	2.70	ปาน กลาง	3.03	ปาน กลาง	8.18	ปาน กลาง
2 การส่งมอบเอกสารหรือมอบหมาย งาน กรณีมีการเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการ	3.03	ปาน กลาง	2.95	ปาน กลาง	8.92	ปาน กลาง
3 การจัดทํางานการเงินพร้อม รายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด	3.22	ปาน กลาง	2.97	ปาน กลาง	9.56	สูง
4 การจัดทํารายงานผลการสอบบัญชี กองทุนฯ เสนอต่อคณะกรรมการ กองทุนฯ	3.05	ปาน กลาง	3.03	ปาน กลาง	9.24	ปาน กลาง
5 การเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ	3.00	ปาน กลาง	2.84	ปาน กลาง	8.51	ปาน กลาง
6 การจัดทําสถิติประกอบการ เบิกจ่ายผลกำไรประจำปี	2.51	ปาน กลาง	2.97	ปาน กลาง	7.47	ปาน กลาง
7 การออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน)	2.46	ปาน กลาง	3.08	ปาน กลาง	7.58	ปาน กลาง
8 การนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนฯ	2.49	ปาน กลาง	3.14	ปาน กลาง	7.80	ปาน กลาง
9 ผู้มีหน้าที่รับชำระคืนเงินได้ปฏิบัติ ตามบทบาทหน้าที่	2.54	ปาน กลาง	3.14	ปาน กลาง	7.96	ปาน กลาง
10 ระบบการตรวจสอบและการรับ ชำระคืนเงิน	2.70	ปาน กลาง	3.11	ปาน กลาง	8.40	ปาน กลาง

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยระดับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ	โอกาสเกิด ความเสี่ยง (n = 37)		ระดับผลกระทบ (n = 37)		ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
11 ความปลอดภัยในการรับชำระคืนเงิน	2.78	ปานกลาง	2.95	ปานกลาง	8.20	ปานกลาง
12 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	2.68	ปานกลาง	3.16	ปานกลาง	8.46	ปานกลาง
13 หนังสือสำคัญจ่ายเงินให้สมาชิก	2.24	ปานกลาง	3.27	ปานกลาง	7.34	ปานกลาง
14 การตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินกู้ยืม	2.27	ปานกลาง	3.22	ปานกลาง	7.30	ปานกลาง
15 การจ่ายเงินค่าบริหารจัดการกองทุนฯ	2.32	ปานกลาง	3.16	ปานกลาง	7.35	ปานกลาง
16 การจัดสรรผลกำไรประจำปี	2.38	ปานกลาง	3.22	ปานกลาง	7.65	ปานกลาง
17 ระบบการตรวจสอบ	2.76	ปานกลาง	3.03	ปานกลาง	8.34	ปานกลาง
18 ความปลอดภัยในการจัดเก็บเงินสด	2.76	ปานกลาง	2.97	ปานกลาง	8.20	ปานกลาง
19 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	2.51	ปานกลาง	3.11	ปานกลาง	7.81	ปานกลาง
รวม	2.65	ปานกลาง	3.07	ปานกลาง	8.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับของความเลียงอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 8.14 แสดงว่าประเด็นโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการส่วนใหญ่สามารถยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้ แต่ต้องมีการควบคุมการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน

สรุปผลการแสดงความคิดเห็น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสามารถยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ต้องมีการควบคุมการดำเนินงาน การปฏิบัติงานในทุกด้าน เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้

ตารางที่ 4.11 ระดับความเสี่ยงรวมทั้ง 3 ด้าน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ความเสี่ยงรวม	ค่าเฉลี่ย
ด้านกลยุทธ์	8.65
ด้านเครดิต	8.09
ด้านปฏิบัติการ	8.14
ค่าเฉลี่ยรวม	8.29

หรือ พิจารณาตามภาพรวมได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.12 ระดับความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1 การจัดประชุมตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	9.00	ปานกลาง
2 การจัดทำบันทึกรายงานการประชุม	8.32	ปานกลาง
3 การประชุมเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับและเงื่อนไข	10.06	สูง
4 การจัดทำโครงสร้างคณะกรรมการกองทุนฯ	8.16	ปานกลาง
5 การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ	8.91	ปานกลาง
6 การจัดประชุมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ตามระเบียบที่กำหนด	9.33	ปานกลาง
7 การคัดเลือกคณะกรรมการฯ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด	8.92	ปานกลาง

ตารางที่ 4.12 ระดับความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (ต่อ)

ประเด็นความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์	ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
8 คณะกรรมการกองทุนฯ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด	8.91	ปานกลาง
9 การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในกองทุนฯ	9.07	ปานกลาง
10 การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในฯ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด	8.84	ปานกลาง
11 การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกกองทุนฯ ตามระเบียบข้อบังคับ	8.68	ปานกลาง
12 การกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดสรรกำไรประจำปีตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน	7.59	ปานกลาง
13 การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับที่กำหนด	6.69	ปานกลาง
14 การเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลในแต่ละสมัย	8.67	ปานกลาง
รวม	8.65	ปานกลาง

ตารางที่ 4.13 ระดับความเสี่ยงด้านเครดิต

ประเด็นความเสี่ยง ด้านเครดิต	ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1 การอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน	8.03	ปานกลาง
2 การจัดทำเอกสารสัญญาเงินกู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้	8.13	ปานกลาง
3 สัญญาค้ำประกันเงินกู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนด	7.82	ปานกลาง
4 การปล่อยเงินกู้ให้ผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก	6.58	ปานกลาง
5 แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ	8.97	ปานกลาง
6 การจัดระบบ ขั้นตอนการติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ	9.14	ปานกลาง
7 บันทึกรายงานการประชุมอนุมัติเงินกู้	7.95	ปานกลาง
รวม	8.09	ปานกลาง

ตารางที่ 4.14 ระดับความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ประเด็นความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ	ระดับของ ความเสี่ยง	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1 การจัดเก็บเอกสาร หลักฐานทางการเงินอย่างเป็นระบบ	8.18	ปานกลาง
2 การส่งมอบเอกสารหรือมอบหมายงาน กรณีมีการเปลี่ยนแปลง คณะกรรมการ	8.92	ปานกลาง
3 การจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด	9.56	สูง
4 การจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีกองทุนฯ เสนอต่อ คณะกรรมการกองทุนฯ	9.24	ปานกลาง
5 การเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ	8.51	ปานกลาง
6 การจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปี	7.47	ปานกลาง
7 การออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน)	7.58	ปานกลาง
8 การนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนฯ	7.80	ปานกลาง
9 ผู้มีหน้าที่รับชำระคืนเงินได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่	7.96	ปานกลาง
10 ระบบการตรวจสอบและการรับชำระคืนเงิน	8.40	ปานกลาง
11 ความปลอดภัยในการรับชำระคืนเงิน	8.20	ปานกลาง
12 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	8.46	ปานกลาง
13 หนังสือสำคัญจ่ายเงินให้สมาชิก	7.34	ปานกลาง
14 การตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินกู้ยืม	7.30	ปานกลาง
15 การจ่ายเงินค่าบริหารจัดการกองทุนฯ	7.35	ปานกลาง
16 การจัดสรรผลกำไรประจำปี	7.65	ปานกลาง
17 ระบบการตรวจสอบ	8.34	ปานกลาง
18 ความปลอดภัยในการจัดเก็บเงินสด	8.20	ปานกลาง
19 การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ	7.81	ปานกลาง
รวม	8.14	ปานกลาง

ความเสี่ยงในภาพรวมของกองทุนหมู่บ้าน จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสามารถยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ต้องมีการควบคุมการปฏิบัติงานในทุกด้าน แต่ถ้านำรายประเด็นมาพิจารณาเพื่อจัดเรียงลำดับความเสี่ยงจากระดับสูงไปหาระดับน้อย จะได้ความเสี่ยงที่ควรจะเร่งดำเนินการจัดการกับความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1. ความเสี่ยงสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.06 การประชุมไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ และเงื่อนไข
2. ความเสี่ยงสูง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.56 การจัดทำงานการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ ใช้วิธีการศึกษาทั้งจากการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ เอกสารทางวิชาการ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อหาปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อประเมินความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่

โดยทำการศึกษาจากประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 37 กองทุน กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนกองทุนหมู่บ้านทั้งหมด ในอำเภอสนทราย จำนวน 125 กองทุน ได้กลุ่มตัวอย่าง 38 กองทุน แต่ได้รับข้อมูลตอบกลับจำนวน 37 กองทุน คิดเป็นร้อยละ 97.37 แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปทำการประมวล โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้ศึกษาขอสรุปประเด็นสำคัญดังนี้

5.1.1 ผลการศึกษาปัจจัยเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสนทราย จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษา พบว่า (1) ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วย การจัดประชุมตามระเบียบฯ ข้อบังคับ การจัดทำบันทึกการรายงานการประชุม การจัดทำโครงสร้างคณะกรรมการกองทุนฯ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนฯ การจัดประชุมเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนฯ ตามระเบียบที่กำหนด การคัดเลือกคณะกรรมการฯ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด คณะกรรมการกองทุนฯ ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด การแต่งตั้งผู้ตรวจสอบภายในกองทุนฯ การตรวจสอบภายในของผู้ตรวจสอบภายในฯ เป็นไปตามระเบียบที่กำหนด การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกกองทุนฯ ตามระเบียบข้อบังคับ และการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการจัดสรรกำไรประจำปีตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน

(2) ปัจจัยเสี่ยงด้านเครดิต ประกอบด้วย การอนุมัติเงินกู้ให้สมาชิกเป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุน การจัดทำเอกสารสัญญาเงินกู้ยืม และสัญญาค้ำประกันเงินกู้ สัญญาค้ำประกันเงินกู้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กองทุนฯ กำหนด การปล่อยเงินกู้ให้ผ่านบัญชีเงินฝากธนาคารรายตัวของสมาชิก แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ ติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ การจัดระบบ ขั้นตอนการติดตามเร่งรัดหนี้สินกองทุนฯ และบันทึกรายงานการประชุมอนุมัติเงินกู้

(3) ปัจจัยความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การจัดเก็บเอกสาร หลักฐานทางการเงินอย่างเป็นระบบ การส่งมอบเอกสารหรือมอบหมายงาน กรณีมีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการ การจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด การจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีกองทุนฯ เสนอต่อคณะกรรมการฯ การเปิดรับสมัครสมาชิกกองทุนฯ เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับ การจัดทำเอกสารประกอบการเบิกจ่ายผลกำไรประจำปี การออกหลักฐานการรับเงิน (ใบเสร็จรับเงิน) การนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนฯ ผู้มีหน้าที่รับชำระคืนเงินได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ระบบการตรวจสอบและการรับชำระคืนเงิน ความปลอดภัยในการรับชำระคืนเงิน การปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ หนังสือสำคัญจ่ายเงินให้สมาชิก การตรวจสอบหลักฐานการจ่ายเงินกู้ยืม การจ่ายเงินค่าบริหารจัดการกองทุนฯ การจัดสรรผลกำไรประจำปี ระบบการตรวจสอบ ความปลอดภัยในการจัดเก็บเงินสด และการปฏิบัติตามระเบียบฯ ข้อบังคับของกองทุนฯ

5.1.2 ผลการศึกษาการประเมินความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) ปัจจัยส่วนบุคคลของประธานกองทุนหมู่บ้าน

จากการศึกษา พบว่า ประธานกองทุนหมู่บ้านเป็นเพศชาย 23 คน เป็นเพศหญิง 14 คน มีอายุอยู่ระหว่าง 50-60 ปี มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานด้านการบริหารกองทุนฯ ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11-15 ปี และส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยง

2) การวิเคราะห์การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน

จากการศึกษาพบว่า การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน ครั้งนี้ได้กำหนดประเด็นข้อคำถามออกเป็น 4 ประเด็น คือ ประเด็นความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ประเด็นความเสี่ยงด้านเครดิต ประเด็นความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เมื่อพิจารณาแต่ละประเด็นได้ ดังนี้

1. ด้านกลยุทธ์ โดยรวมมีความเสี่ยงในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.65
2. ด้านเครดิต โดยรวมมีความเสี่ยงในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.09

3. ด้านปฏิบัติการ โดยรวมมีความเสี่ยงในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ

8.14

3) แนวทางในการจัดทำการบริหารความเสี่ยง เมื่อพิจารณาประเด็นความเสี่ยงทั้ง 3 ด้านแล้ว ควรมีแนวทางการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมการดำเนินงานต่างๆ ในทุกด้าน เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย หรือขาดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยเฉพาะการจัดประชุมที่ไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ข้อบังคับและเงื่อนไข ของกองทุนหมู่บ้าน และการจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด ควรหาแนวทางในการลดระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการค้นพบในการศึกษา เรื่อง การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน พบว่า

5.2.1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ของกองทุนหมู่บ้าน มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าการบริหารงานด้านกลยุทธ์ของประธานกองทุนหมู่บ้านสามารถยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ แต่ต้องมีการควบคุมการปฏิบัติงานดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องการประชุมที่ไม่เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับและเงื่อนไขของกองทุน

5.2.2) ความเสี่ยงด้านเครดิตของกองทุนหมู่บ้าน มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าการบริหารงานด้านเครดิตของประธานกองทุนหมู่บ้านสามารถยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ แต่ต้องมีการควบคุมการปฏิบัติงานดังกล่าว

5.2.3) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของกองทุนหมู่บ้าน มีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง แสดงว่าการบริหารงานด้านปฏิบัติการของประธานกองทุนหมู่บ้านสามารถยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ แต่ต้องมีการควบคุมการปฏิบัติงานดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่องของการจัดทำงบการเงินพร้อมรายละเอียดส่งให้ผู้ตรวจสอบ ตรวจสอบตามระเบียบฯ ที่กำหนด

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของอำนาจ แสงโนรี (2554) เรื่อง ปัจจัยเสี่ยงและความสามารถบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่กล่าวว่า ส่วนใหญ่กองทุนหมู่บ้าน มีความสามารถในการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลางถึงสูง ในส่วนของปัจจัยเสี่ยงมี

5.2.4) แนวทางในการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน ควรมีการให้การอบรมความรู้แก่ประธานกองทุน ในเรื่องการบริหารความเสี่ยง และมีการจัดทำแผนบริหารความ

เสี่ยง โดยให้ความสำคัญต่อความเสี่ยงทุกด้าน คือ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านเครดิต และความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน

การบริหารความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้าน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการลดมูลเหตุและเพิ่มคุณค่าในแต่ละโอกาสที่กองทุนหมู่บ้านจะเกิดความเสี่ยง โดยให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับที่กองทุนหมู่บ้านยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายตามภารกิจหลักของกองทุนหมู่บ้าน และจากข้อค้นพบจากการศึกษา ผู้ศึกษาขอเสนอแนะแนวทางในการเลือกนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารความเสี่ยงในกองทุนหมู่บ้านดังต่อไปนี้

1. ควรให้ความรู้แก่คณะกรรมการและสมาชิกอย่างต่อเนื่อง
2. ควรมีคณะกรรมการออกตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการจากบุคคลภายนอกที่เป็นสมาชิกกองทุน
3. ควรให้คณะกรรมการระดับอำเภอให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ และติดตามการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านฯ ที่มีปัญหาในการดำเนินงาน หรือมีการทุจริต
4. มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แก่ไข การทำงานของกองทุนหมู่บ้านฯ อย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง
5. สรรหาบุคลากรที่มีศีลธรรม และจริยธรรม เป็นคนดี มีความรู้ ซื่อสัตย์ น่าเชื่อถือ ไม่เห็นแก่พวกพ้อง
6. ต้องรอบคอบในการปล่อยกู้
7. ความเต็มใจของคณะกรรมการ (จิตอาสา)
8. มีผู้ตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการและกองทุนฯ
9. จัดให้มีการอบรมการบริหาร กฎหมาย แก่คณะกรรมการทุกครั้งที่มีรัฐบาลเปลี่ยนกฎระเบียบใหม่ทุกครั้ง
10. จัดการประชุมสมาชิก แจ้งข่าวสารให้ทราบเป็นประจำ
11. มีการตรวจสอบจากสำนักงานกองทุนหมู่บ้านฯ อย่างสม่ำเสมอ
12. โครงสร้างกรรมการมีไม่มากหรือน้อยเกินไป
13. การรายงานต่อหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

14. มีการทบทวน แก้ไข ระเบียบกฎเกณฑ์ให้เป็นปัจจุบัน มีความชัดเจน รัดกุม และเหมาะสมกับบริบทชุมชน

15. คณะกรรมการควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานเป็นรายปี ตามรอบปฏิทิน

16. การมอบหมายหน้าที่ให้คณะกรรมการอย่างชัดเจน และแจ้งให้สมาชิกได้รับทราบ

17. มีการกำหนดเวลา สถานที่ทำการให้ชัดเจน

18. มีการจัดเก็บเอกสารให้เป็นระบบระเบียบ ง่ายต่อการค้นหา และไม่สูญหาย

19. การทำธุรกรรมทางการเงินทุกครั้งต้องผ่านระบบบัญชีธนาคาร

20. ต้องมีการประชุมสมาชิกอย่างสม่ำเสมอ

21. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบบัญชี และมอบหมายหน้าที่ให้ชัดเจน

22. มีการทำรายงานการตรวจสอบเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาประเด็นปัจจัยความเสี่ยงในเชิงลึกของแต่ละด้าน โดยการจัดทำการสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน

2. การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของความเสี่ยงแต่ละด้าน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยงของกองทุนหมู่บ้านต่อไป

บรรณานุกรม

- คทาทิพย์ ทิมาศาสตร์ และคณะ. 2549. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพลังหมู่บ้าน
พลังชุมชนแก้ความยากจนของชาติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุปิตัส.
- จิรพร สุเมธีประสิทธิ์ มัทธนา พิพิธเนาวรัตน์ และกิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. 2556.
การบริหารความเสี่ยงอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ : แมคกรอ-ฮิล.
- ณัชธิญา ปัทมทัตตานนท์. 2553. การจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดปทุมธานี.
วิทยานิพนธ์ สาขาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลธัญบุรี.
- ดารณี ชัยวัฒนาโรจน์. 2550. การบริหารความเสี่ยงของธุรกิจเข้าซื้อรถยนต์มือสอง
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาบัญชี
มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เดลินิวส์. 2556. เหตุเหตุประชาชน : เดินหน้ากองทุนหมู่บ้าน ชับเคลื่อน 9 ภารกิจ.
[ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา [http://www.dailynews.co.th/Content.do?
contentId=111260](http://www.dailynews.co.th/Content.do?contentId=111260) (21 พฤศจิกายน 2556)
- มนสิชา แสงวัง. 2553. การบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้า
แบบอิสระ สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เมธา สุวรรณ. 2009. แนวทาง/กรอบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร. [ระบบ
ออนไลน์].
แหล่งที่มา <http://www.itgthailand.com/tag/risk-assessment-matrix/>
(21 พฤศจิกายน 2556)
- สุเมธี ทาวิชัย. 2546. การบริหารความเสี่ยงของธนาคารพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ.
การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาบัญชีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช. 2542. มหาวิทยาลัย. สถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ หน่วยที่ 1-15.
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. 2556. คู่มือการบริหารความเสี่ยงและการ
ควบคุมภายในกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. ม.ป.ท.

อำนวยการ เผยแพร่. 2554. ปัจจัยเสี่ยงและความสามารถบริหารความเสี่ยงของกองทุน

หมู่บ้านและชุมชนเมือง. เอกสารการประชุมวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ประจำปี 2554. การพัฒนาอนาคตชนบทไทย : รากฐานที่มั่นคงเพื่อการพัฒนา
ประเทศอย่างยั่งยืน. หน้า 391-399.

